Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF
Van	DGB
Afgestemd met	CDS, HDFC, DJZ, DCo
In afschrift aan	STASDEF

TER BESLISSING

Datum
2 oktober 2026

Onze referentie
MINDEF20260067926

Opgesteld door
[redacted]

Aantal bijlagen
1: Kamerbrief

Nota

Kamerbrief MMM-SOH FHQ en kennisgeving ASPIDES

Aanleiding

- In het kader van prepositionering en voorbereidingen voor de *Multinational Military Mission for the Strait of Hormuz* (MMM-SOH), is het luchtverdedigings- en commandofregat Zr.Ms. Evertsen onderweg naar de regio, waar het over enkele weken aankomt. U heeft de Kamer op 7 sep jl. reeds geïnformeerd dat het fregat de taken van Zr.Ms. De Ruyter in de regio binnen enkele weken zou overnemen, indien de situatie in de regio zich daartoe bleef lenen.
- Momenteel hebben de Houthi's de kustlijn van de Bab al-Mandeb (BaM) in handen. De afgelopen periode hebben zij in de Rode Zee meerdere schepen aangevallen die gelinkt zijn aan Saoedi-Arabië.
- De EU heeft alle lidstaten verzocht om additionele bijdragen aan EUNAVFOR ASPIDES, middels brieven van de voorzitter van de European Union Military Committee (EUMC) en van de HV/VP Kallas, naar aanleiding van de verslechterende veiligheidssituatie rondom de Rode Zee.
- MinBZ is medeondertekenaar van bijgevoegde Kamerbrief, aangezien deze brief onder andere ziet op kennisgeving voor ASPIDES en daarmee mogelijk onderdeel is van een toekomstige Artikel 100-procedure. Defensie is eerste ondertekenaar en daarmee uitsturend ministerie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van bijgevoegde Kamerbrief, waarmee u de Kamer in meer detail informeert over de rol van de Zr. Ms. Evertsen als FHQ (inclusief Nederlands geleide staf) voor MMM-SOH, en kennis geeft dat het kabinet mogelijkheden onderzoekt voor inzet in ASPIDES.

Kernpunten

MMM-SOH

- De veiligheidssituatie in de Straat van Hormuz blijft fragiel, waardoor er geen sprake is van activering van MMM-SOH. Deze brief betreft uitsluitend kennisgeving over ontwikkelingen in operationele voorbereidingen ten behoeve van de MMM-SOH. Op het moment dat een besluit genomen kan worden over daadwerkelijke inzet voor waarborging van de vrije doorvaart in de Straat van Hormuz, ontvangt u dit separaat.
- Nederland zal in afwachting van activatie opnieuw het multinationale Force Headquarters (FHQ) aan boord nemen. Dit FHQ zal nu grotendeels gevuld worden door de Nederlandse *maritime battle staff* (ca. 20 pax), onder leiding van een Nederlandse commandant. Hiermee levert Nederland een significante bijdrage aan het opwerken naar operationele gereedheid van MMM-SOH .
- [redacted] Andere coalitiepartners en landen in de regio zullen ook worden aangemoedigd om aan deze oefeningen deel te nemen.
- Indien het kabinet besluit tot een militaire bijdrage aan de MMM-SOH wordt de Kamer hier conform artikel 100 van de Grondwet over geïnformeerd.

EUNAVFOR ASPIDES

- Zr.Ms. Evertsen zal, net als Zr.Ms. de Ruyter associated support leveren aan EUNAVFOR ASPIDES en ATALANTA, als het door de betreffende operatiegebieden vaart. Dit houdt in dat het schip waarnemingen opbouwt en deelt met de operaties.
- Het mandaat van ASPIDES is strikt defensief. Het primaire doel is het beschermen van de vrije doorvaart; de koopvaardij beschermen tegen aanvallen, ze te begeleiden en het maritieme situatiebewustzijn in de regio te versterken.
- Een effectief ASPIDES kan bijdragen aan stevige geopolitieke positionering van de EU in de Rode Zee en de zeestraat Bab al-Mandeb. Daarnaast zou een bijdrage door verschillende lidstaten bijdragen aan *burden sharing* binnen de EU.
- De geplande aanwezigheid van Zr.Ms. Evertsen in de regio i.h.k.v. prepositionering voor MMM-SOH biedt een kans om tegemoet te komen aan het verzoek van de EU om ASPIDES te versterken.
- Het leveren van *direct support aan ASPIDES* is op dit moment niet gelijktijdig mogelijk met het een rol als MM-SoH FHQ, aangezien *direct support aan ASPIDES* inhoudt dat het schip tijdelijk onder de bevelsstructuur van ASPIDES wordt geplaatst om escortetaken uit te voeren in de Rode Zee en Bab al-Mandeb. Gezien het belang van ASPIDES en de ontwikkelingen in de regio, informeert u de Kamer dat het kabinet mogelijkheden onderzoekt om op later moment wel *direct support* te gaan leveren. [redacted] en mogelijkheden en wenselijkheid zullen mede-afhankelijk zijn van ontwikkelingen in de regio.
- Als u later besluit over een bijdrage aan ASPIDES in de vorm van *direct support*, vergt dat een artikel 100 procedure.

Toelichting

Financiële overwegingen

Voor Zr.Ms. Evertsen waren voor een deel van deze periode reeds activiteiten ingepland waardoor de kosten voor het prepositioneren van het schip kunnen worden gedekt vanuit de Defensiebegroting. De additionele kosten voor de prepositionering zijn circa EUR 7M en worden gedekt vanuit artikel 1 – Inzet.

Juridische overwegingen

Er zijn geen specifieke juridische overwegingen.

Communicatie

DCo is betrokken en bereidt reactieve communicatie voor.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

U ontvangt separaat een Militair Advies.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Vanwege internationale en diplomatieke belangen die zowel de Nederlandse Staat als andere Staten of organisaties kunnen schaden wordt informatie over operationele plannen van andere landen niet openbaar gemaakt.

Naam van de steller en ondertekenaar worden gelakt ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum
2 oktober 2026

Onze referentie
MINDEF20260067926

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

